

особистісно-орієнтованих технологій навчання, цілі яких полягають у визначенні життєвого досвіду кожного учня, рівня інтелекту, пізнавальних здібностей, у формуванні позитивної мотивації учнів до пізнавальної діяльності, потреби в самопізнанні, самореалізації і самовдосконаленні; спрямованості освітнього процесу на формування й розвиток ключових і предметних компетентностей особистості; впровадження в навчальний процес інформаційно-комунікаційних технологій тощо.

Список використаних джерел

1. Кузьмінський А. І. Технологія і техніка шкільного уроку: навч. посіб. / А. І. Кузьмінський, О. В. Омельяненко. – К.: Знання, 2010. – 335 с.
2. Островерхова Н. М. Методологія аналізу якості уроку як педагогічної системи: монографія / Н. М. Островерхова. – Харків: ТИТУЛ, 2008. – 402 с.
3. Савченко О. Я. Сучасний урок: суб'єктність навчання і варіативність структури / О. Я. Савченко // Початкова школа. – 2011. – № 9. – С. 11 – 15.
4. Чайка В. М. Основи дидактики: навч. посіб. / В. М. Чайка. – К.: Академвидав, 2011. – 238 с.

УДК 373.21.03:510.6-053.4

РАТОЧКА Г. І.
РУСИН Н. М.
Мукачівський державний університет, Україна

НОВІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Під логіко-математичним розвитком дошкільнят слід розуміти «позитивні зміни в пізнавальній сфері особистості, які відбуваються в результаті засвоєння математичних уявлень і пов'язаних з ними логічних операцій» [1, с. 32].

Одне з найважливіших завдань виховання маленької дитини – розвиток її розуму, формування розумових умінь і здібностей, які дозволять легко засвоїти нове. На вирішення цього завдання мають бути спрямовані зміст і методи підготовки мислення дошкільнят до шкільного навчання, зокрема передматематичної підготовки.

За своїм змістом ця підготовка не повинна вичерпуватися формуванням уявлень про числа і найпростіші геометричні фігури, навчанням рахунку, обчислення. Не менш важливим, ніж арифметичні операції, для підготовки їх до засвоєння математичних знань є формування логічного мислення. Дітей необхідно вчити не тільки обчислювати і вимірювати, а й міркувати.

Основними завданнями математичного розвитку дітей дошкільного віку є:

- 1) розвиток у дітей логіко-математичних уявлень (уявлень про математичні властивості і відносини предметів, конкретні величини, числа, геометричні фігури, залежності і закономірності);
- 2) розвиток сенсорних (предметно-дієвих) способів пізнання математичних властивостей і відносин: обстеження, зіставлення, групування, впорядкування;
- 3) засвоєння дітьми експериментально-дослідницьких способів пізнання математичного змісту (відтворення, експериментування, моделювання, трансформація);

4) розвиток у дітей логічних способів пізнання математичних властивостей і відносин (аналіз, абстрагування, заперечення, порівняння, узагальнення, класифікація, серіація);

5) оволодіння дітьми математичними методами пізнання дійсності: лічба, вимірювання, найпростіші обчислення;

6) розвиток інтелектуально-творчих проявів дітей: винахідливості, кмітливості, здогадування, прагнення до пошуку нестандартних вирішень завдань;

7) розвиток точної, аргументованою і доказовою мови, збагачення словника дитини;

8) розвиток активності та ініціативності дітей;

9) виховання готовності до навчання в школі, розвиток самостійності, відповідальності, наполегливості в подоланні труднощів, координацію рухів очей і дрібної моторики рук, умінь самоконтролю та самооцінки.[2, с. 56].

Зміст логіко-математичних уявлень і способів пізнання у дітей дошкільного віку.

1) Першим і найважливішим компонентом змісту математичного розвитку дошкільників є властивості і відносини. У процесі різноманітних дій з предметами діти засвоюють такі властивості як форма, розмір, кількість, просторове розташування. Формується у дітей найважливіша передумова абстрактного мислення – здатність до абстрагування.

2) В процесі здійснення практичних дій діти пізнають різноманітні геометричні фігури і поступово переходять до угруповання їх за кількістю кутів, сторін і вершин. У дітей розвиваються конструктивні здібності і просторове мислення. Вони засвоюють вміння подумки повертати об'єкт, дивитися на нього з різних сторін, розчленовувати, збирати, видозмінювати його.

3) У пізнанні величин діти переходять від безпосередніх способів (накладання, прикладання) до опосередкованих способів їх порівняння (за допомогою вимірювання умовною міркою). Це дає можливість впорядковувати предмети за їх властивостями (розміром, висоті, довжині, товщині, масі)

4) Просторово-часові уявлення – найбільш складні для дитини дошкільника, засвоюються через реально представлені відносини (далеко-близько, сьогодні-завтра).

5) Пізнання чисел і засвоєння дій з числами – найважливіший компонент змісту математичного розвитку. За допомогою числа виражаються кількість і величини. Перераховуючи різні за розміром, просторовому розташуванню предмети, діти приходять до розуміння незалежності числа від інших властивостей предметів, знайомляться з цифрами і знаками.

Навчальні логіко-математичні ігри спеціально розробляються таким чином, щоб вони формували не тільки елементарні математичні уявлення, а й певні, заздалегідь спроектовані логічні структури мислення і розумові дії, необхідні для засвоєння надалі математичних знань і їх застосування для вирішення різного роду завдань.

Список використаних джерел

1. Михайлова З. А. Теории и технологии математического развития детей дошкольного возраста. –З. А. Михайлова, Е. Д. Носова, А. А. Столяр,

М. Н. Полякова, А. М. Вербенец «Детство-пресс»// СПб, 2008.– С. 392.
2.Щербакова Є. І. Методика навчання математики в дитячому садку: Навч. посібник /Є. І. Щербакова. – М.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 248с.

УДК37.011.32:878

РЕПКО І. П.
ОДАРЧЕНКО В. І.
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради, Україна

СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ МОЛОДІ ДО СТУДЕНТСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

На сучасному етапі розвитку українського суспільства проблемасоціалізації є однією з найбільш значущих. Її науковою розробкою займаються дослідники багатьох напрямків, які з різних позицій характеризують соціалізаційний процес.

Соціалізація – складний і багатогранний процес становлення людини як члена сучасного суспільства, для якої характерне прийняття і наслідування цінностей, норм, культури, володіння мовою та необхідними соціальними навичками, здійснення прав і обов'язків у різноманітних соціальних взаємодіях[2, с.4].

Проблеми соціалізації українському суспільстві пов'язані з обставинами: 1) зміною (руйнуванням) системи цінностей, у результаті чого старше покоління не завжди може підготувати молодь до життя в нових умовах; 2) корінною й дуже швидкою зміною соціальної структури суспільства; 3) ослабленням системи формального й неформального соціального контролю як фактора соціалізації.

Не викликає сумнівів той факт, що процес соціалізації співвідноситься з процесом адаптації – методом, способом, яким здійснюється соціалізація.

Таким чином, соціальна адаптація – це опанування молодію людиною норм життя, включення її в систему міжособових стосунків групи [1].

Питання соціальної адаптації студентів – найпрогресивнішої частини нової генерації, яка опановує інформаційне багатство людства і з часом визначатиме перспективу розвитку країни, є одним з найактуальніших, і це не випадково – держава, суспільство і сама особистість зацікавлені в успішній соціалізації всіх громадян. Важливе місце в цьому процесі відіграють саме заклади вищої освіти. Соціалізація студентів передбачає формування ціннісних орієнтацій, успішний особистісний та професійний розвиток в нестійких соціально-економічних відносинах, що багато в чому визначає успішний розвиток суспільства в цілому. Особливого значення ця проблема набуває в умовах нестабільного розвитку країни, відсутності в молоді стійких життєвих орієнтирів. Відповідно до цього посилюється відповідальність освітніх установ всіх рівнів за успішну соціалізацію майбутніх фахівців.

Психологічні аспекти соціальної адаптації розглянуті в працях Б. Г. Ананьєва, І. В. Дубровіна, І. С. Кона, А. М. Леонтьєва. Проблема соціалізації та адаптації молоді в умовах мінливого соціального середовища висвітлювалася в дослідженнях В. І. Жукова, В. В. Ігнатової, А. С. Макаренка. Теорія і практика управління процесами соціалізації та адаптації розглядалися в роботах М. М. Поташника, П. І. Підкасистого, Т. П. Шамової та інших.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>